

Fukt på vindar och ventilation

Tak kan antingen göras ventilerade eller oventilerade. De ventilerade innebär att yttertaket är skilt från vindsbjälklaget av ett ventilerat utrymme. Ventilationen skall se till att vinden är kall, inklusive yttertaket.

Problem

Om inte vindsbjälklaget är tätt så kommer inomhusluft att läcka upp. Denna luft är fuktig och när den kommer upp i den kalla vinden kommer fukten att börja kondensera. Eftersom yttertaket oftast är det kallaste materialet på vinden så kommer kondensationen att ske på den ytan. Följden blir angrepp av blånadssvamp, "svartmögel" och "vanligt" mögel på, oftast, råsponten i yttertaket.

När man ökar värmeisoleringen i en sådan vind kommer vinden att bli kallare och problemen öka. Minskar man uppvärmningen av utrymmet, vilket sker när man övergår från oljeeldning till värmepump (skorstenen värmer inte som tidigare), blir effekten densamma.

Det finns förstås andra anledningar till skador; läckage genom yttertaket eller från installationer (inkl att avloppsluftningen avslutats på vinden och inte ovan tak), byggfukt mm.

En kall vind med plåttak, utan råspont eller annat underlagstak, kan få kondens av uteluften vid klara höstnätter. En ökad ventilation ger i sådana fall ökad kondens.

Åtgärd

Åtgärden är enkel, se till att vindsbjälklaget är tätt. Det är ibland svårare sagt än gjort, men genom att tätta de större, troliga, felställen vinner man mycket. Otillräcklig tätning runt vindsluckan är ett vanligt felställe, liksom runt alla genomföringar i vindsbjälklaget.

Man kan också ändra tryckbilderna i huset, och på så sätt slippa att luft trycks upp på vinden. Installerar man en frånluftsfläkt t ex i översta bostadsplanet så blir, troligen, tryckskillnaden över vindsbjälklaget mindre. Riskerna är förstås att man skapar sånt undertryck i bostadsplanet att man får ner kall vindsluft. Fuktmässigt är detta dock inte en nackdel.

Problemet med det kalla plåttaket ovan undviks enklast om plåten förses med en kondensupptagande beläggning.

Gamla vindar

I väldigt gamla hus är vinden oventilerad, även om yttertaket och innertaket är åtskilda av en, ibland inredd, vind. Värmeisoleringen mellan huset och vinden är inte särskilt effektiv och vinden är i sådana konstruktioner varm,

vilket ofta kan ses på vintern eftersom snön smälter på taket, rinner ner till takfoten och fryser till is där.

I sådana, egentligen varma vindar, är det en uppenbar risk att införa ventilation om inte en tätning samtidigt görs. Det senare är dock ganska komplicerat och kanske t.o.m. omöjligt.

Ett råd är att låta allt vara som det är, om det nu inte finns några problem.

FUKKTINGEN

